

Het aanschaffen van gebruikte machines en werktuigen.

Nu overal de economische toestanden slechter worden, zal het meermalen voorkomen dat men, in plaats van nieuwe machines en werktuigen te kopen, *wat voor elk bedrijf als het ideaal blijft gelden*, meent, met het oog op het prijsverschil, zijn toevlucht te moeten zoeken in de aankoop van gebruikte machines. Het lijkt ons daarom zeker van belang dit vraagstuk hier eens onder de ogen te zien.

Zoals hierboven reeds gezegd, speelt de prijs een grote rol; men meent hierin een belangrijk voordeel te zien. Menigeen heeft reeds aan „de lijve” ondervonden dat hier maar al te dikwijls de schijn bedriegt. In plaats van financieel voordeel, oogstte men ertgeris, direct financieel nadeel, door oneconomisch werken van het toestel, stagnatie in het bedrijf, en later nog eens *extra* financieel nadeel doordat men, na veel getob, gerepareerd en extra geprobeerd het „zo voordelige oude apparaat” er uit gooide en daarna toch een nieuw toestel ging aanschaffen.

Het „extra” financieel nadeel zit hem dan natuurlijk niet in het nieuwe toestel dat men nu toch koopt, maar in de „voordelige” aankoopprijs inclusief het opstellen, repareren, proberen enz. van het tweedehands apparaat, dat nu weer naar een opkoper verhuist om weer een andere, zuinig aangelegde, fabrieksdirecteur „gelukkig” te maken.

Wij zullen de laatste zijn, om *zuinigheid* af te keuren, integendeel, *zuinigheid* is altijd, maar onder de tegenwoordige toestanden zeker *een eerste eis*, doch er zijn verschillende soorten *zuinigheid*, zoals ieder mens, die in en door het leven geleerd heeft, ook wel weet.

Hoort men niet dikwijls spreken van „verkeerde” *zuinigheid*, „*zuinigheid die de wijsheid bedriegt*”, enz.? De volgende vragen komen dan ook naar voren:

1. Wat is de goede soort *zuinigheid*.
2. Wat zijn de voordelen, en
3. Wat zijn de nadelen van het kopen van tweedehands machines en werktuigen?

Zuinig zijn betekent *spaarzaam* zijn. Het resultaat van *zuinigheid* moet derhalve het *werkelijk* besparen van bedrijfskosten zijn. Een goed bedrijfsleider heeft in de eerste plaats tot taak zijn bedrijf zo economisch mogelijk in te richten en te doen functioneren, d.w.z. zijn noodzakelijke algemene bedrijfskosten zo laag mogelijk te houden.

De beproefde weg hiertoe is, het bedrijf naar de eisen des tijds in te richten, met economisch werkende, betrouwbare machines. Onbetrouwbare machines of werktuigen betekenen stagnatie in het bedrijf, dus direct financieel verlies.

Op het oog goed werkende, doch oneconomisch zijnde machines betekenen, vooral wanneer de bedrijfsleider zich daarvan geen rekenschap geeft, een voortdurend verlies, een „knagen aan de levenswortels” van het bedrijf.

De bedrijfsleider moet dus zijn bedrijf door en door kennen en de machines en werktuigen geregeld controleren of laten controleren, om na te gaan of ze wellicht niet in rendement achteruit gegaan zijn.

Blijken er werktuigen te staan die niet bijdragen tot het laag houden der bedrijfskosten, doch die „opeten" wat andere werktuigen sparen, dan moet zo'n „opeter" er *onmiddellijk* uit, zelfs al ziet het apparaat er op het oog nog zo mooi uit, tenzij het werktuig door vakkundige reparatie weer in de ouden staat gebracht kan worden.

De prijs van een nieuw, beter en economisch gunstiger werkend apparaat, mag nooit als reden aangevoerd worden om de aanschaffing uit te stellen of geheel af te wimpelen. Dit laatste zou een voorbeeld zijn van de zuinigheid die de wijsheid bedriegt. Want, werkt men uit zogenaamde zuinigheid en natuurlijk wel goed bedoelde zuinigheid door met een oneconomisch werkend apparaat, dus met een „opeter", dan is de kiem gelegd waardoor, ondanks het harde werken van personeel en bedrijfsleider, de rentabiliteit, dus de bestaanszekerheid van het bedrijf, in gevaar komt.

Gaat men op deze verkeerde weg voort, dan zal er spoedig een tijd komen dat er vele „opeters" tussen de werktuigen staan, met het gevolg dat het vervangen door nieuwe werktuigen steeds bezwaarlijker wordt, daar dan de bedrijfsresultaten reeds zodanig zijn beïnvloed, dat er dan *werkelijk* geen geld meer is om het bedrijf te moderniseren. Het gaat in elk bedrijf, en vooral in deze moeilijke tijden, er in de eerste plaats om, tegen zo laag mogelijke prijs te produceren en dit kan *alleen blijvend* bereikt worden door goede, economische inrichting der bedrijven, alle andere middelen, hoe goed ook bedoeld, zullen op de duur falen.

De lezer zal uit het bovenstaande wel reeds begrepen hebben, dat de schrijver geen voorstander is van het aanschaffen van oude machines en werktuigen.

Wat zijn de voordelen van het aanschaffen van tweedehands machines? Het antwoord hierop kan kort zijn.

Er kan alleen dan sprake van enig werkelijk voordeel zijn; wanneer men een apparaat bij een zeer betrouwbare firma of van een naburige fabriek *onder volle garantie van goede werking* en gecontroleerd door een ter zake kundig en onafhankelijk deskundige kan kopen. Alleen onder die voorwaarde kan men *overwegen* tot aankoop over te gaan, doch dan dient men eerst nog na te gaan of het apparaat in het bedrijf past of de capaciteit voldoende is en of het apparaat zonder bezwaar en extra onkosten kan worden geplaatst.

Tevens dient men na te gaan hoeveel de aanschaffing van een geheel nieuw, van de nieuwste verbeteringen voorzien, apparaat kost. Is het verschil in prijs niet bijzonder groot, zie dan met een gerust geweten van het oude toestel af.

Men mag niet vergeten dat men hij de aankoop niet alleen met de prijsfactor rekening heeft te houden, doch dat men zich de volgende vragen dient te stellen:

1. Wat kost het apparaat ter plaatse gemonteerd, oud en nieuw?
2. In hoeveel jaar moet ik het nieuwe apparaat afschrijven en in hoeveel jaren het oude?
3. Welke garantie krijg ik voor de goede werking en deugdelijk materiaal bij een nieuw en welk bij een oud apparaat?
4. Welk rendement heeft de oude en welke de nieuwe machine, dus welke van de twee werkt economischer?
5. Komen er bij aankoop van het oude apparaat extra kosten bij voor reparatie, het eventueel vernieuwen van onderdelen, het opknappen enz.? In welken staat bevindt zich het oude apparaat?
6. Welke machine is gemakkelijker in de bediening, de oude of de nieuwe?

Mensen uit de praktijk zullen dit aantal vragen wellicht met nog enige willen uitbreiden. Tien tegen één dat, wanneer men zich de moeite getroost deze vragen objectief te beantwoorden en een rekensommetje te maken, men tot de conclusie zal komen dat de „zuinigheid" gebiedt *niet* het oude werktuig te kiezen.

Niet de koopprijs van een, toestel is in deze van belang, doch uitsluitend de jaarlijks op het bedrijf drukkende kosten van afschrijving en onderhoud, terwijl daartegenover staat het rendement.

Als laatste punt blijft nu nog over, een bespreking omtrent de nadelen, verbonden aan het kopen van tweedehands werktuigen.

Nadelen zijn er heel wat; de meest voor de hand liggende zijn:

1. Men is nooit zeker of het oude apparaat ook in de toekomst goed blijft functioneren. Een langdurige garantie van goede werking en deugdelijk materiaal, zoals men voor nieuwe machines krijgt, is uit de aard der zaak uitgesloten. Er kunnen verborgen gebreken zijn, die zich pas na enigen tijd openbaren.
2. Het is zo goed als zeker, dat het oude werktuig minder economisch zal werken dan een nieuw. Dit betekent dus al direct verlies en blijvend verlies.
3. Het oude toestel dient men in een paar jaar af te schrijven. Het jaarlijks op het bedrijf drukkende bedrag aan afschrijving en onderhoud zal bij een oud toestel minstens zo hoog, wellicht nog hoger zijn dan bij een nieuw apparaat.
4. Er komen aan het oude toestel na enige tijd zeker reparaties of vernieuwing van onderdelen. Is het apparaat verouderd, dan is het lastig of dikwijls onmogelijk onderdelen te krijgen.
Reparaties kosten veel geld!
1. Werkt het apparaat na enigen tijd minder goed of in het geheel niet meer, dan brengt dit veel ergernis en in sommige gevallen zelfs stagnatie in het bedrijf. Dat kost geld! Ergernis is zelfs niet in geld uit te drukken.

Waarschijnlijk zijn er nog wel meer nadelen op te noemen. Tenslotte willen wij nog wijzen op de invloed die oneconomisch werkende apparaten op de kostprijs van het product uitoefenen, wat zelfs tot gevolg kan hebben, dat men helemaal „niet meer mee kan komen".

M.